

ഭവാനി.

എം. ആർ. കൃഷ്ണവായ്പർ

ഭവാനി.

(വിശുദ്ധഗുഹാരഖണ്ഡകാവ്യം)

ഗ്രന്ഥകർമ്മം

എം. ആർ. മുഷ്ണവായ്പർ ബി. ഏ., എൽ. ടി.

ചകുല്പ്രവകാരം.

ബി. വി. ബുക്കുഡിപ്പോ & പ്രിൻറിംഗ് ഹൗസ്
തിരുവനന്തപുരം.

1935]

[വില അണു.

ശുദ്ധിപത്രം

വശം	ശ്ലോകം	വരി	അശുദ്ധം	ശുദ്ധം.
ച	ന	൨	വദച്ച	വളച്ച
ച	ന	ന	പ്പച്ചെടി കക്കിടയ്ക്ക	പ്പച്ചെടി കറക്കിടയ്ക്ക
ചച	സ്തച	൨	മമ്മയിൽ	മമ്മയാൽ
ചച	സ്തച	ന	അവണ്ണ	അവണ്ണ
ചന്ന	ൻർ	ച	ഫോട്ടോ	ഫോട്ടോ
ചൻ	ചൻ	൨	ച്ചറക്കെ	ച്ചറക്കെ.
ചൻ	ചൻ	ർ	മാച്ച	മാച്ച.
൨ർ	ചർച	൨	മാഭ്യത്ഥനി	മാഭ്യത്ഥന
൨രി	ചർന്ന	൨	പരമാത്മ	പരമത്മ
൨ന്ന	ചരിർ	ച	ചെയ്തോനതി	ചെയ്തോനതി
൨വ	ചന്നച	൨	സ്വർഗ്ഗന	സ്വർഗ്ഗന
൨വ	ചന്നച	ർ	കെടുത്ത	കെടുത്ത
൩൨	ചവു	ർ	ടുന്നങ്ങിതു	ടുന്നങ്ങിതു
൩ർ	ചൻൻ	ർ	വഴിയ്ക്കതാ	വഴിക്കിതാ
൩ന്ന	൨ചച	൨	ടും	ടും

ഭവാനി

ഭവാനി—വിദ്യാത്മിനി—കൂട്ടിൽനിന്നു പെൺ-
കിളിക്കിടാവെന്നതുപോലെ ഭാഗിയിൽ,
ഭയന്നിറങ്ങി മണിമച്ചിൽനിന്നു, തു-
വനത്തിൽനിന്നും മൃഗബാലപോലവേ. ഹ

ഇറങ്ങി ഹർമ്മ്യത്തിനകത്തുനിന്നു, പു-
നിലാവുപോലേമതിയികൽനിന്നു, വര-
ഇടംവലം നോക്കിക്കൊഴിഞ്ഞു സംഭവി-
ച്ചിദ്രേണെപ്പോലെ, നടന്നു നീങ്ങിനാൾ. ഫ

കടന്നു വീട്ടിന്റെ പുറപ്പറമ്പിലേ-
ക്കുമാൻവദച്ചുള്ളൊരു വാതിൽ, വാടിയിൽ
കരേരി, യപ്പച്ചെടികുക്കിടയ്ക്കു സ-
ഞ്ചരിച്ചു ശീശ്രം ഗലഭംകണക്കവൾ. ന

ഒളിക്കുളർപ്പുവനികയ്ക്കുകത്തു; തെ-
ല്ലൊഴിഞ്ഞതാം മൂലയിലെത്തി മുശുധാരം
ഒളിച്ചുനിന്നാൾ, വഴിതെറ്റിപ്പറന്നു വീ-
ണൊലിച്ചു തീർത്ഥാപടി കാടിമോന്തയിൽ റ്

പ്രതീക്ഷപോലെ, ബ്രിയഭാസുരോത്സവ-
പ്രതീക്ഷണം കണ്ണിനു കിട്ടിക്കാത്തയാൽ,
പ്രതീവ്ശങ്കാഭയസങ്കടഭയ-
പ്രതീതിയുണ്ടായി തുലോമവരംകുടൻ.

൫

ഇരുണ്ടുണഞ്ഞന്തിയിലത്ര ഗന്ധമാ-
യിരുന്ന നിശ്ശബ്ദതയ്ക്കു ശാംഗിയിൽ
ഇണക്കിയൽക്കണ്ണു; ഒരാൾക്കു ചുറ്റുമു-
ള്ള വസ്ഥപോലായിട്ടുമേ മനസ്ഥിതി.

൬

വരാഭകോലം മണിഭീപമെന്നപോ-
ലഭംഗുരസ്സേഹമൊടത്ര നാൾക്കുനാൾ
വളർത്തി ലാളിച്ചിട്ടുമച്ഛന്നമമാ-
രറിഞ്ഞിടിലേ ബഹുഗ്രന്ഥവൃത്തികൾ?

൭

മഹാഭീമാനം കലരും പിതാവിനി-
മലീമസവ്യാജവിഹാരവൃത്തികൾ
മനസ്സടയ്ക്കാം; കലശുദ്ധികാത്തക-
ത്തിരിക്കുവാനുള്ള വരാണ കന്യകൾ.

൮

സതീവ്രതശ്രേഷ്ഠതയേ പുകഴ്ത്തുമ-
സ്സതീതവൃരിസ്സാഹസവൃത്തി കേൾക്കുകിൽ
ചിരിക്കയില്ലേ? പരിഹാസപാത്രമാ-
യിരിപ്പതിൽ ഭേദമൊരാൾ മരിക്കയാം.

൯

തരക്കളെല്ലാമറിയാതെ, ഗ്രന്ഥമാം
വഴിയ്ക്കിറങ്ങുന്നതു യോഗ്യമാകുമോ?
തരതപമല്ലേ സകലാഭിവൃത്തികൾ-
ക്കിളക്കുമില്ലാത്തടിവാരമുഴിയിൽ?

൧൦

ഇതൊന്നുമോക്കാതെ പഠിച്ചുകാരി, ഭ-
ഷ്ഠപ്രലോഭനാധീനതയാന്നതത്തം!
ഇഹാശ്ലാഘിദ്വാദ്യസനത്തിനുള്ളതാം
ഫലോദയം പെണ്ണിനു തോന്നുവാസമോ? ഫഫ

ഘനോൽക്കടോൽക്കണ്ണ മുഴുത്തിടത്തുകൈ-
ലതയ്ക്കുണിഞ്ഞീടിന കാപ്പുപോലവേ,
ഘടിച്ചിരിയ്ക്കും ഘടികാരമംഗനാ-
ലലാ മമസപാസ്ഥ്യമൊടാതു നോക്കിനാൾ. ഫഫ

അടിച്ചതില്ലാറിനിയഞ്ചുമാത്രയ-
ണ്ടുടക്കുവാനായരുതാത്ത വാങ്ങുമായൽ
കുറച്ചുനേരത്തിനുമുമ്പു വന്നുചേ-
ന്നതാണു സങ്കേതതലത്തിലോമലാൾ. ഫന

തിളച്ചിടുന്നാഗ്രഹതീഷ്ണതയ്ക്കു നേ-
ക്കുകത്തു വീഴാതെ,യടുത്തമാത്രയിൽ
തിരിച്ചുപോകൂ; പദമൊന്നു തെറ്റിയാ-
ലധഃപതിയ്ക്കുന്നു വധുജനം സഖി! ഫ൪

ഒരൊറ്റയാം മത്ര മനുഷ്യർ, ജീവിത-
പ്രവാഹഘട്ടങ്ങളിൽ വിട്ടുപോകകിൽ,
ഒടുക്കമാ സ്തുനതമൂലമെത്രക-
ണനേതമുണ്ണും? പണി നിണ്ണയിക്കുവാൻ. ഫ൫

തലേദിനം കിട്ടിയ കാമലേഖന-
ത്തിലേ മധുസ്യന്ദികളാം പ്രശംസകൾ
'തലയ്ക്കുകേറി'ത്തരുണിക്കു 'നാസ്തിയാ-
യിരുന്ന്' ബുദ്ധിക്കു വിവേകശക്തികൾ. ഫ൬

എഴുത്തിലക്കാമകനാംഗ്ലഭാഷയിൽ
കുറിച്ചു രാഗാമൃതമഞ്ജുവാണികൾ
'എളുപ്പമോ' ഹന്ത! മറക്കുവാൻ? 'മനം-
കുതിച്ചിടുന്നുണ്ട്' വനോടുചേരുവാൻ. ൧൭

വിശിഷ്ടവിദ്യാലയവാർഷികോത്സവ-
പ്രസംഗപീഠത്തിനടുത്തിരുന്നപ്പോൾ
വിലോകനത്താൽ സമനഗ്രഹിച്ചൊരു
പ്രഭാതസൂര്യോപമനെത്ര സുന്ദരൻ! ൧൮

വിദേശവസ്ത്രാഭരണങ്ങളോടും-
സ്തംഗന്ധതൈലങ്ങളുണിഞ്ഞുണഞ്ഞയാൾ,
വിളക്കുപോലേ ശലഭങ്ങളേ, വശീ-
കരിച്ചു വിദ്യാത്മിനിമാരെ മേൽക്കുമേൽ. ൧൯

പരസ്പരം മത്സരബുദ്ധിയോടു തൽ-
പ്രസാദലബ്ധിയ്ക്കു സഭാതലസ്ഥകൾ
'പണിഞ്ഞി'തെന്നാലതിനുള്ള യോഗ'മീ-
ഭവാനിയമയ്ക്കു ലഭിച്ചു മിയ്ക്കതും. ൨൦

ഒരാളുമേൽ ഗ്രഹിയാതെയസ്സഭാ-
ഭിനത്തിലുണ്ടായ വികാരമോമലാൾ
'ഒതുക്കിവെച്ചാ'ളുകതാരി, ലഗ്നമാം-
മരുന്നിനേപ്പോലെയാരു തീക്കടുക്കയിൽ. ൨൧

കിരാതനേണത്തിനെയെന്നപോലെ, യീ-
വരാംഗിയേ 'കൈവശമെക്കിവെയ്ക്കുവാൻ
സ്തരാഭനാം കാമകനാശു വീശിയി-
ട്ടൊരാക്കുരക്കിൽ' സുകുമാരി കേറിനാൾ. ൨൨

‘മനം കവൻ’നു തുടങ്ങിയ ക്ഷേപം-
 ഗൃഹത്തിൽനിന്നും കൃശഗംഗി നാർക്കനാൾ
 ‘മടങ്ങിപ്പോയോ’ നിഴൽപോലെ, പിൻവശം-
 തെടുത്തു കൂടി കമനീയകാമുകൻ. ൨൩.

കടാക്ഷവിക്ഷേപണമാഗ്നിയായ മുതൽ-
 കടാനരാഗ്നിയെ തണുത്തു ചേർത്തുവാൻ
 വിടംഗിമൻ—കാമുകവേഷഭൂഷിതൻ—
 വിടാതെ കൂടി പുറകേ കുറച്ചുനാൾ. ൨൪

വിചിത്രമോരോ വിടവില്ല; മാനസം-
 കരൻ കാമോപമനായ കാമുകൻ
 വിശിഷ്ടവിദ്യർത്ഥിനിയഭ്യസിയും മാ-
 റൊളിച്ചു കണ്ടിച്ചുകൊടുത്തു നാർക്കനാൾ. ൨൫

പരിഷ്കൃതക്ഷുദ്രകൃതിവൃജങ്ങളേ
 പഠിച്ച ശുദ്ധാശയമേന്മ തയ്യാലാൾ
 പകച്ചു തൽക്കാമുക കരഗലങ്ങളാൽ
 പതിച്ചുവല്ലാത്ത വികാരവഹ്നിയിൽ ൨൬

കുറച്ചു തൽപ്രേരണകൾക്കധീനയായ്-
 വരുന്നവർദ്യർത്ഥിനിയെന്നു ക, ഞ്ചവൻ
 കുറിച്ചുപൂലേഖനമെന്നു വാടിതൻ-
 വളപ്പിലമ്പോമ്പുമടുത്തു കാണുവാൻ. ൨൭

എഴുത്തിലെത്തിച്ചെരപേക്ഷ തള്ളുവാ-
 നശക്തയായിട്ടു ഭവാനിയിവിധം
 ‘എടുത്തുചാടി’ ക്ഷമർപ്പിച്ചുവാടിക-
 യ്ക്കകത്തു ഏറ്റവും ഉന്നതമുദാർണ്ണത്തിൽ. ൨൮

൬

വിശുദ്ധമാം ജീവനമാർന്നു, വാണൊരി-
ന്ധഷാക്ഷി, മസ്തംസപകവേദനോദനാ
വിഴുങ്ങിപ്പോലെ, യെഴുത്തിലുള്ളതാ
സ്ഥഷാക്ഷസന്ദേശമേവോ! നകൻ താം.

൨൯

തിരിച്ചുപോയിലവ, ജാദ മന്ദമാ-
യടിച്ചിടുന്ന മണി കോട്ടുവാതിലിൽ,
തരികച്ചു മുൽക്കണ്ണ ശമിച്ചു; ഭിത്തിമേൽ
കടന്നു കേറുന്നിത തന്റെ കാമുകൻ!

൩൦

അരക്ഷണകൊണ്ടു തിരക്ഷ, നഗ്രമാം
ഭുജംഗമംപോലെ, യിഴഞ്ഞു ഭിത്തിമേൽ
അലക്ഷ്മിർക്കാവിലെടുത്തു ചാടി, യു-
ള്ളലച്ചു ബാലയൊളിഭൂതഹർഷഭും.

൩൧

അസംശയം സ്വതന്ത്രമാന്യനായിട്ടും
ഗജാധിപൻപോലെ, സുഗന്ധമാണ് ചുൻ
അടുത്തു തപ്പത്തിനിതന്റെ ഗാഢസം-
ഗമത്തിനായിക്കൊതിപൂണ്ടു കെറതുകാൽ.

൩൨

അധർമ്മമാം കാമുകകാമുകീരഹഃ-
സ്വതന്ത്രസമ്മേളനമത്ര കാണു ചാൻ
അസഹ്യമായി പ്രകൃതീശ്വരി, ക്ഷപാ-
തമസ്സു വീശിക്കുളർചാടി മുടിനാറും.

൩൩

കഴിഞ്ഞു മാസം ചിലതാഗ്നബാലികാ-
കലാലയത്തിന്നു ഭവാനി പൂർവ്വതൽ.
കേടക്കുമാറില്ല, വളൻ കുട്ടി പാൽ-
കുടിയുദ്ധനമ്മയെയാത്ര യിയുദ്ധമോ?

൩൪

വിനാശമല്ലേ ഫലമേകദേശമീ-
 വിദേശമാത് വിലകൂട്ടി നാശിക്കനാൻ
 തന്ന പാൽ 'കണ്ണമടച്ചു' ബാലികാ-
 ജനങ്ങൾ വാങ്ങി സ്വയംമാസ്വദിയ്ക്കുകിൽ? **നമു**

ഒരന്യഭാഷാപഥമേറി വിദ്യ-
 ഭൃസ്യയ്ക്കു പാൻ ബാലകളേ നടത്തുകിൽ,
 ഒടുക്കമുണ്ടാവതസംസ്കൃതാശയ-
 സ്വഭാവഭാവം കലരുന്ന പെരുതികൾ. **നന്ദ**

സ്വഭാഷയേ 'തള്ളി' യൊരന്യഭാഷയിൽ
 സ്വയം കലാഭ്യാസരസം സ്വദിയ്ക്കുകിൽ
 സ്വതന്ത്രചിന്താകുശലതയുക്തമാം
 സ്വഭാവയെപ്പോലും പരമോ കിടാങ്ങളിൽ? **നമു**

സ്വഭാഷയാം മാത്ര പയസ്സു തള്ളിയി-
 വിദേശഭാഷാമധുവാസ്വദിയ്ക്കയാൽ
 സ്വരാജ്യമാം സ്വർഗ്ഗതലത്തിലെത്തുവാ-
 നശക്തരാകുന്നിതു നമ്മൾ നാശിക്കനാൻ. **നവ**

വിദേശവസ്ത്രാഭരണങ്ങളാൽ, രൂപാ-
 വിഹീനമാം വേഷമണിഞ്ഞു ബാലകൾ
 വിവേകമില്ലാത്തവരായി കഷ്ടമീ-
 വിദേശവിദ്യാഭ്യാസനക്രമത്തിനാൽ. **നൻ**

വിലോഭനാധീനചികാരദീപ്തിയി-
 വിദേശവിദ്യാഭ്യാസനം കൊടുക്കയാൽ
 വിശിഷ്ട വിദ്യാത്മിനികൾക്കുദിക്കുമോ
 വിശുദ്ധ ചാരിത്രവിചാരശക്തികൾ? **രം**

വശത്തു സീമന്തമണിത്തു, ലേസു, 'കൈ-
വലത്തി'ലേനി, സ്വരവേഷഭാഷയിൽ
ഭൃശം 'മദാമ്മത്തര'മാണു വിദ്യയ-
ല്ലശങ്കമിഞ്ചാലകളുദ്രസിപ്പതും.

൪൧.

വിദേശഭാഷാപരിശീലനത്തിനാ-
ലി വണ്ണമുണ്ടാം കുറവീ ഭവാനിയിൽ
വിടന്നുകാണായി; പരിയ്ക്കിലെത്തിനി-
പ്പിച്ചതില്ലെങ്കിലുമെന്തു കാമിനി?

൪൨.

തനിച്ചിരിയ്ക്കുന്നിതു തമ്പി പൂമുറി-
യ്ക്കകത്തു, കണ്ണാടിയിലുള്ള റാന്തലിൽ
തളർന്നുകത്തും തിരിപോലെ, യുദ്ധിലും
പുറത്തുമയ്യോ! പുകയുന്നരീതിയിൽ.

൪൩.

വിടർന്ന പൂവാടി, വിസങ്ങുളലമാ-
യുലഞ്ഞു, മീനോടിനടന്നു, ജീവനും
കലങ്ങിയ 'പ്പത്തിനി' സൂക്ഷ്മദൃഷ്ടികൾ-
ക്കതീതശുദ്ധാശയയെന്നു കണ്ടിടാം.

൪൪.

മുറിയ്ക്കുക വിട്ടു വെളിയ്ക്കിറങ്ങിടാ-
തിരിയ്ക്കയാൽ, ശോഭനസൂര്യരശ്മികൾ
മുറയ്ക്കു കിട്ടാത്തൊരു വല്ലിപോലവേ
വിളർത്ത ശോഷിച്ചു വിളങ്ങി സന്ദരി.

൪൫.

സ്വപന്തുകം മുന്വിലതാ തുറന്നുവ-
ച്ചിരിയ്ക്കിലും, പൂമുലമൊട്ടു വായിലായ്
കിടക്കിലും തെല്ലു നുകർന്നിടാത്തതാം
കിടാവു പോലായവരും വാണു ചിന്തയിൽ:—

൪൬.

“മറപ്പുതുണ്ടെങ്കിലുമെന്തെന്തായത -
 നന്നസ്സിലെന്നോ വലുതായ ശങ്കകൾ,
 മഹാമഴയ്ക്കു ഭ്രമണങ്ങൾപോലെ, മേ-
 ലുയൻ കേറുന്നതു കാണമുണ്ടു ഞാൻ.”

ഒമ്പ

“അതീവ ലജ്ജാകരമാം നിഗൂഢസം-
 ഗമാൽ സ്വകന്യാനില കൈയെടുത്ത ഞാൻ
 സതീർപ്പുരൊത്തെങ്ങിനെയൊണ്, തൽക്കലാ-
 ഗ്രഹത്തന്നുള്ളിൽ പെരുമാറിടുന്നതും?”

ഒമ്പ

“പെരിച്ചതെല്ലാം മതി; ഞാനിത്രേവരെ-
 യ്ക്കുരുക്കുഴിച്ചീടിന പുസ്തകങ്ങളാൽ
 പ്രയോജനം കിട്ടിയതെന്തു? പാപമാം
 കഴിയ്ക്കുകത്തത്ര പതിച്ചതില്ലയോ?”

ഒമ്പ

“കലാലയത്തിന്നു ഗമിച്ചിടാതെക-
 ണ്ണിരിപ്പതെന്തെന്നു കളെന്നു നാൾക്കുനാൾ
 കനിഞ്ഞു ചോദിച്ചറിയാതെ ഫേതു, സ-
 ണ്ണപിച്ചിടുന്ന പരമപ്പുനമ്മമാർ.”

ഒമ്പ

“വിദേശവിദ്യാലയമേ! യഥാർത്ഥമാം
 വിനോദവിജ്ഞാനപഥം തൃജിയ്ക്കയാൽ,
 വിപത്തെയ്ക്കുന്നു വിലോഭനോദയോ-
 സ്സവങ്ങളാൽ നീയിഹ നിന്റെ മക്കളിൽ.”

ഒമ്പ

വിചാരമീമട്ടുളവായി; മേൽഗതി-
 യ്ക്കു സാധ്യമായിട്ടൊരു പങ്കുവീഥിയിൽ
 ‘വിലങ്ങുവീണ’ക്കൊരു വണ്ടിപോലെ, താ-
 ണിരുന്നു വിദ്യാത്ഥിനി ചന്ദ്രരാലയിൽ.”

ഒമ്പ

തുറന്നതാം വാതിലിലൂടെ, യന്മിളി
തുഷാരപെള്ളിക്കു തീർപ്പാലെ, നാത്രിയിൽ
തുലോം പ്രശാന്താഭ കലൻ ബാഹിക്ഷ-
സവിത്രി വന്നമ്മുരിയിൽ കരേരിനാൾ.

മേനോവിചാര' തൊടിയുന്ന തന്മയം-
ക്കടുത്തു ചെന്നമ്മ, കിടവിനേത്തു പാ-
മണത്തു നക്കും പശുപോലെ, മാറുചേ-
ത്തണച്ചു ചൂമ്പിച്ചു പുറത്തുപോയിനാൾ.

അഖണ്ഡ ചിന്താകലയായ ബാല, യ-
ളളിഞ്ഞു ലാളിച്ചു വളർത്തുമ്മയിൽ
അവുണ്ണമാശ്ലേഷിതയായനേരമാ-
ണിഞ്ഞ താമാതു സമാഗമോ സ ചം.

സു൧

പരിഭ്രമിച്ചിട്ടെഴുന്നോൻ കൊള്ളു വാ-
നൊരുങ്ങിടം പുതിയെഴുന്നു വാതിലാൾ
പതുക്കെയമ്പോടു തടാത്തു; മൊട്ടിനോ-
ടുത്തു പൂപോലെയിരുന്നു ചോറ്റുടൽ.

സു൨

പ്രലോഭനീയാകൃതിപൂണ്ടു പുത്രരേ
വിലോകനാചെയ്തു വളാത്തശങ്കയാൽ
തലോടി വാസ ചുമ്മൊക്കെ പാ, വൃഥാ-
ബലോദയത്തോടുമി വണ്ണമോതിനാൾ:—

സു൩

ഭേദാനി, കണ്ണെ, മകളേ, പരിയ്ക്കു വാ-
നിരിയ്ക്കുവേ ദുർഭരമായ ചിന്തകൾ
ഭവിച്ചതായിപ്പ ചലക്കുന്തളും
സ്മരിച്ചുകാണുന്നിതു നിന്മുഖത്തു ഞാൻ.

സു൪

“കറച്ചുനാളായ” സുഖമില്ലയെന്നു നീ
 പറഞ്ഞു, പോകാതെയി, പാറശാലയിൽ
 കുറിച്ചുമേന്മേലവധിയ്ക്കു പേക്കുവേ
 മുറയ്ക്കയയ്ക്കുന്നിതു മൂലമെന്തുവാൻ?

ကုဒ်

“ചിക്രിത്സ ചെയാനൊരു നല്ല വൈദ്യനേ
വരുത്തുമല്ലോ തവ താരനോമനേ!
ചിരം മറയ്ക്കാതിനിയാശു ഭീനതാ-
സപഭാവമെന്നെന്തരചെയ്തു തങ്കമേ!

၈၈၈

“ശരീരമേയ്യോ! മകളേ, ചടുപ്പു നീ
ശരിയ്ക്ക ഭക്ഷിയ്ക്കുവതില്ല നിണ്ണയം;
ശരീരമാദ്യം ചെലു ധർമ്മസാധനം,
പ്രമാണമുണ്ടായതു വിസ്മരിയ്ക്കയോ?

ကဏ္ဍ

“ഉരഃപരീക്ഷാധിയൊടും കിടങ്ങുളി-
 ങ്ങളെക്കുഴിയുന്നിതു’ പുസ്തകങ്ങളേ
 ‘ഉണങ്ങിടുന്തു’ തന്മൂലം മനസ്സമ-
 ‘ന്നെന്നു നോക്കുന്നു’ കലാധികാരി.

1. ആദ്യം:

“ഉറക്കമുണ്ടും ശരിയായ് നടത്തിടാ-
തുപദ്രവം തട്ടിടുമോ രാപ്പകൽ
ഉഴുന്നു വായിപ്പതുമുലമായിട-
‘മുടഞ്ഞതീ’ന് നാട്ടിലെന്റയേമനേ!

നൂറു

“ഇനിയും വേറിട്ടൊരു സംശയം തുലോം ജനിച്ചിട്ടുണ്ടു; ജനയിത്രീയാകയാൽ ‘ഇന്ദുരച്ചെന്ന’ത് നേക്കുറിച്ച് നീ തന്നെ ചിരിയ്ക്കേണ്ടതല്ല പഠഞ്ഞിടാം.

60

“ഒളിയുളവാൻ നീ പരമുച്ചമിയ്ക്കിലും
 പെളിയുള കാണുന്ന വികാരചേഷ്ടകൾ
 ‘വിളിച്ചുരപ്പു’ വിപുലാന്തരാഗമൽ-
 ഗളിച്ചിടന്നു ഹൃദയത്തിലെന്നു തേ.

൭൧

“മേഘമൊക്കെനുകളേ, മനോഭവൻ
 മനസ്സിനേകം ബഹുസംഭ്രമങ്ങളെ
 മറച്ചിടാമോ? ‘നിഴലിച്ചുകണ്ടിടാ’-
 മതത്രയും തനുവെട്ടപ്പണങ്ങളിൽ

൭൨

“പരിച്ചിടുമ്പോൾ പ്രഥമാശ്രമാശ്രയ-
 പ്രവൃത്തിചെയ്യേണ്ടവരായ കട്ടികൾ
 പരിജപലിയുള വിഷയപ്രവേശന-
 പ്രസക്തികാണിപ്പതു ‘കാലവൈഭവം’!

൭൩

“വദിക്ക, വിശ്വാസ പുരസ്സരം, നിന-
 കുടിച്ച പോയോ പ്രതിപത്തിയേകനിൽ?
 നദിയുള ചേരും കടലോ? സുമങ്ങളേ
 മദിച്ചു മർദ്ദിയുളമളിപ്രമാണിയോ?”

൭൪

ഇവണ്ണമോതിജനയിത്രി പുതിത-
 നവർണ്ണ പ്രമാം കുന്തളനീരദാളിമേൽ
 ഇണക്കി തങ്കക്കരവാർത്തലോടലാ -
 മനർഘമിനൽപ്പിണരിന്റെ ലീലകൾ.

൭൫

അമൃലുവാസലുവികാസമമ്മയി-
 വചശ്ശിരശ്ശങ്കര മർദ്ദനങ്ങളാൽ
 അടുത്തു കാണിച്ചുളവാത്മജയ്ക്കുക-
 ത്തയൻ വിസ്രാഭവിഷാദചിന്തകൾ.

൭൬

വിളഞ്ഞു മററാരുമറിഞ്ഞിടാതെ കു-
ണ്ടെളിച്ചു നിന്നീടിന ചിത്തവൃത്താകരം,
വിരിഞ്ഞു പൊട്ടീടിന മാതളങ്ങളിൽ
കരുക്കൾപോലേ, വെളിവായി മിശ്കിതം. ൭൭

ഉദീണ്ണ ബാഷ്പത്തൊടു പുത്രിയമ്മത-
ന്നരസ്സിലായിത്തല ചാച്ചവെച്ചുടൻ
ഉദൂഡവിസ്രഭഭരം പരം 'തുറ-
ന്നരച്ചിതേ' താദൃശഗർഭഭാക്തികൾ:— ൭൮

“സമസ്തമമ്മേ, മമ തെറ്റു സാദരം
ക്ഷമിക്കേണേ! താവകലാളനയ്യു ഞാൻ
സമർപ്പമാം ഭാജനമല്ല; ദർപ്പിഷം
വമിച്ചിടും ഘോരഭജനഗീര്യേക്ഷകിൽ. ൭൯

“കൊതിച്ചു ലാളിച്ചു വളർത്തി, യോഗ്യമാം-
സ്ഥിതിയ്ക്കു ചേരുംപടിയറ്റുന്നമ്മമാർ;
ചതിച്ചു ഹാ! നന്ദിനി നിങ്ങളേ, മനോ-
ഗതിയ്ക്കു വക്രതപമെടുത്തുകൊൾകയാൽ. ൮൦

“പ്രിയപ്പെടും നിങ്ങളറിഞ്ഞിടാതെ ഞാ-
നമന്ദമൂന്നീ' പ്രതിപത്തിയേകനിൽ;
പ്രതിജ്ഞ ധൃത്തൻ 'നിറവേററി'ക്കായ്കയാ-
ലകത്തു ദുഃഖം വളരുന്നു നാൾക്കുനാൾ. ൮൧

“മനസ്സു ഞ്ഞെന്നിയതാരിലെന്നമാ-
ക്കുടീനമായെ ന്നമെന്നിയ്ക്കുരയ്ക്കുവൻ
മനസ്സിലായില്ല; നരാഗഭാജനം
മറയ്ക്കുയാൽ തന്നെയുരുപേരുകൾ. ൮൨

“മഭീയപാണിഗ്രഹണത്തിനപ്പുറം-
ടനുജ്ഞവാങ്ങാൻ വരുമെന്നു കേൾക്കൻ
മദാസ്വയാമെന്നൊടുരച്ചു, ‘വേദവാ-
ഗ്വിലാസ’മായിട്ടതു വിശ്വസിച്ചു ഞാൻ. വൃന്ദ

“വരാജ്യാലിന്നുവരയ്ക്കു, മെന്നനം
നിരാശയിൽത്തന്നെ നീലീനമായ് തുലോം;
ധരാധിവാസം നരകാധിവാസമായ് -
വരാന്തിരിയ്ക്കാനിനി ‘യോഗനാശ്രയം’.” വൃന്ദ

സ്വഗൽഗഭം പുത്രീയുരച്ചിവണ്ണമ-
സ്സവിത്രിതൻ പൂമടിയിൽ കമിഴ്ന്നടൻ
സ്ഥിതിയുവയുത്ത വിഷാദമാൻ, സ്വ-
ന്വതിച്ചു കണ്ണീർ ചൊരിവൻ തുടങ്ങിനാൾ. വൃന്ദ

സ്വപനദിനിയ്ക്കുള്ളൊരു തീവ്രസങ്കട-
സ്വപരൂപമേവം വെളിവായവേളയിൽ
സ്വപതഃ പ്രശാന്താത്മകമായ തന്മനഃ-
സ്വഭാവമമ്മയ്ക്കു പകർന്നു മിയ്ക്കുതും. വൃന്ദ

മകൾക്കെഴും ഭൃസ്സുഹമായ സങ്കടം
പകർന്നു മാതാവനുതാപശക്തിയാൽ
‘പുകഞ്ഞ കണ്ണീർ’ ചൊരിയുന്ന പുത്രിതൻ-
പുറം തലോടിപ്പുനരേവമോതിനാൾ:— വൃന്ദ

“കരഞ്ഞിടായ്ക്കെന്തകളേ, കടുപ്പമായ് -
കഥിച്ചു ഞാനെങ്കിലുമീതുവസ്ഥയിൽ
കരൾക്കു ‘പുണ്ണിൽതവകൊള്ളി’ വെച്ചിനി-
‘കുഴപ്പം’ ഏതെന്നി’ ബ്രിഹ വാക്യശരങ്ങളാൽ. വൃന്ദ

“ധരിയ്ക്കു നീ, യിസ്മരപാരവശ്യമ-
 കുരിയ്ക്കുമാറാക്കിയ കാമസുന്ദരവേ
 തിരിച്ചറിഞ്ഞിട്ടവതിന്നു തക്കതാ-
 യിരിയ്ക്കുമുഹങ്ങളുമൊന്നുമില്ലയോ?”

വൃൻ

“വഴക്കുകൊണ്ടില്ല ഫലം; നിനക്കു ഞാ-
 ന്നെയ്ക്കു ചേരേണ്ടൊരു ചിത്രലേഖ മേൽ;
 തഴയ്ക്കു മാതങ്കമൊതുകി മാഗ്ഗ്ണാ-
 കഴിയ്ക്കു വാനുള്ളൊരു മാഗ്ഗ്നാമാക്കുണാ.

ൻറ

“വരട്ടെ കുഞ്ഞേ, വലുതാം നിരാശയിൽ
 പതിയ്ക്കു വാനോമയിൽനിന്നു മഞ്ജസാ
 വരയ്ക്കു, നീ നിന്നുടെ കാമുകനെഴും
 സ്വപരൂപമേറക്കുറയൊത്തരീ തിയിൽ.

ൻറ

“ഇനിഞ്ഞെഴും ബുദ്ധിയുമെന്റ വിത്തവും
 ജപലിച്ചിടും പ്രേരകശക്തിയും തുലോ
 ഇനിസ്സതേ, തപസ്വിയമാർഗ്ഗണർത്ഥമായ”
 “ബലിയ്ക്കു വെയ്ക്കാം ബത! ദുഃഖിയായ്ക്കുനീ.”

ൻറ

സമാശ്വസിപ്പിച്ചിമൊഴി കേട്ടുചെൺകിടാ-
 വെണീറ്റു രോജാവരണാശ്ശുകങ്ങളിൽ
 ഒളിച്ചു സംസ്ഥാപിതമായിരുന്നതാം
 പ്രിയപ്രതിച്ഛായ മടിച്ചു നൽകിനാൾ.

ൻറ

കൊടുത്ത ഫോട്ടോ ജനയിത്രി കെറതുക്കാ-
 ലെടുത്തുനോക്കി ക്ഷണമാളറിഞ്ഞുടൻ,
 വിഷോരഗാസ്വാകൃതി കണ്ടുപോലവേ,
 വിറച്ചു വല്ലാതെ ഭയന്നു ഞെട്ടിനാൾ.

ൻറ

പുനഃ പുനഃ ചിത്രപരീക്ഷണത്തിനാ-
ലനന്തസ്താപവിജ്ഞാണം തുലോം
പുലിനിതമ്മ, യുക്താ യുക്തേതുവി-
ന്യയച്ഛ് കാണാനിടയായപോലവേ. ന്നു

പുരസ്സരം ഫത്തരളേക്ഷണം, സ്വകാ-
നഗന്റെ ചിത്രത്തിലുണ്ടു, കോരമയിർ
മുളച്ചുനിൽക്കും നിജപുത്രീയിൽ കൃപാ-
പുരസ്സരം ഫത്ത! സവിത്രി ചൊല്ലിനാൾ:— ന്നു

“കലാശം മുർവ്വനില്പെണപോലെ, പു-
മഴയ്ക്കു തുല്യം മരുഭൂമിതന്റെ മേൽ,
കലാവലംബേ, തവ വാഞ്ചരചേന്തീ-
ഖലാഗ്രനാകം പ്രഭുസുന്ദരിയല്ലോ? ന്നു

“വിഹാരമദ്യായമമാരസേവകൊ-
ണ്ടിഹാത്തരീക്ഷം നിജ കപ്രസിദ്ധിയാൽ
‘നിറച്ചു നാറിച്ച’ വിടപ്രമാണിമേ-
‘ലറച്ചുവോ’? നിന്നിലഭിലാഷമതൃപ്തം! ന്നു

“പ്രഭാകരാഖ്യൻ—പ്രഭുനന്ദൻ—പിതൃ-
പ്രഭാവവും വിത്തവുമൊക്കെ നാൾക്കുനാൾ
പ്രലോഭനാധീനതപൂണ്ടു സർവ്വമാ
പ്രലപ്തമാക്കുന്നൊരു ധൃത്തനാണിവൻ. ന്നു

“പകച്ചു പൂമ്പാറകൾപോലെ കത്തിടും
വിളക്കിലി, പ്പട്ടണമുശ്ശബാലകൾ
പതിച്ചതില്ലെത്ര? വിചിത്രഗാത്രനാ-
മിവന്റെയത്വത്തുകടകാമവാണിയിൽ? ൧൦൦

ഫു.

“ഭൂഷിച്ച ശൃംഗാരകലാവിദഗ്ദ്ധനാ-
മിവന്റെ സൂത്രത്തിനകത്തു ചാടിയുൽ
ഭരണസന്താപഫലാനുഭൂതിയാ-
ണോടുകൂടെയായിവരുന്ന 'തുഴിയിൽ. ൧൦൧

“കേരത്തിലും നീന്റെ കരൾക്കകത്തുമീ-
വിടപ്രതി പ്ലായയൊളിച്ചു വെയ്ക്കുവാൻ
കലാശ്രമത്തിന്റെയിടയ്ക്കു, ലഭ്യമാ-
മശുദ്ധനന്ദർഭമുദിച്ചതെങ്ങിനേ”? ൧൦൨

കടാചിഷ്ണുക്കളികൾപ്പോലെ, കാതുകൾ-
ക്കകത്തു വീണീട്ടിന്ന മാത്രവാണികൾ
കടന്നലിൻകത്തുകൾപ്പോലെ, വേദന-
പ്പെടുത്തി ഫാ! ചേടമൃഗാക്ഷിയെത്തുലോം. ൧൦൩

‘പിണഞ്ഞ തെറ്റിന്റെ വലിപ്പമീവിധം
സമഗ്രമായ നഗ്നവിരൂപഭാഷയിൽ
‘വെളിയ്ക്കു’ തണുർമിഴി കണ്ടു, വീണു, മാൻ-
കിടാവുപോലെ വെടിയേറു, ഭൂമിയിൽ. ൧൦൪

ഒരോരു രോമക്കുഴിയിങ്കലും, പഴു-
ത്തിരിക്കുമാസ്സു ചിതറച്ച രീതിയിൽ
ഒടുകൂടെയൊരു സംഭ്രമത്തിനോ-
ടുകഞ്ഞു മണ്ണിഷ്ടമനോജ്ഞശക്തികൾ. ൧൦൫

മിഴിച്ചു നോട്ടങ്ങളുമത്സ്യമാ-
യൊഴിച്ചിടുന്നശ്രവിൽ മിത്രമായുടൻ
പൊഴിച്ചിടും പുഞ്ചിരിയും, വിശാലനേർ-
മിഴിയ്ക്കു ചിത്തഭ്രമമെന്നു, ചൊല്ലി മേൽ. ൧൦൬

എൻ

തഭീയശോച്യസ്ഥിതി കണ്ടു, സംഭ്രമി-
ച്ചുറക്കെ മാതാവു സഹായമേകുവാൻ
വിളിച്ചു ഭർത്താവിനെ; യാത്തിവേളയിൽ
സങ്കീർണ്ണ സർവ്വം ശരണം സ്വവല്ലഭൻ.

എൻ

പ്രിയാസമാഹരണവിഷാദനിസ്വപനോ-
ദ്യയാൽ സമാകർഷിതനായ നായകൻ
ദ്യയാസമേതം ദയിതാസഹായസൽ-
ക്രിയാപരൻ തത്ര കരേരിയെത്തിനാൻ.

എറുവ

മകൾക്കു പെട്ടെന്നു പഠിച്ചിരിക്കുവേ
മനസ്സുവേണ്ടു ജനിച്ചുവെന്നയാൾ
മനസ്സിലാക്കി സ്വയം; മമകാരണം
മറച്ചു ലജ്ജാഭയമാനശക്തിയാൽ.

എൻ

പരീക്ഷയേ 'ലാക്കു' നിറുത്തിയെപ്പൊഴും
പഠിച്ചു മസ്തിഷ്കത്തെ നുകുട്ടുകൾ
'പരക്കെ' യുണിച്ച് തുകൊണ്ടു വന്ന ധീ
പരിഭ്രമാവസ്ഥയി, തെൻ നന്നിനാൻ.

എം.എം.

കടുംബവൈദ്യൻ ക്ഷണമെത്തി, നേരെയ-
ക്കുശാഗ്രധീതൻ പരിശോധനങ്ങളാൽ,
“കുമാരിയേത്തൊപ്പു സുഖപ്പെടുത്തുവാൻ
കുറച്ചുനാൾവേണ” മിതെന്നു ചൊല്ലിനാൻ.

എം.എം.

തുടങ്ങി മകൾക്കു തുനാൾ തുടങ്ങി, നി-
സ്സുലജ്ജപരത്തോടു തുലോ ക്ഷയാന്തികൾ;
തുടന്നു ചിത്തഭ്രമവും; വ്യഥാബ്ധിയിൽ
‘തുഴഞ്ഞു’ ഹാ! നീന്തി പിതാക്കൾ നിസ്സുലം.

എം.എം.

ജപരക്ഷയോന്മാദവികാരമിത്രമാ-
യിരുന്ന ദീനസ്ഥിതി ഹന്ത! മേൽക്കുമേൽ
ജപിച്ചു വല്ലാതെ ഭവാനി ശയ്യയിൽ
കിടന്നു 'തൽക്കർമ്മഫലങ്ങളുണ്ണുവാൻ'. മഹന

നടത്തി ഹാ! "ക്രൂനികിസി"; "ഹാമിയോ-
പ്പതി" പ്രകാരം ചില ഭോജങ്ങളേ
നന്ദാഗ്നി സേവിച്ചു; ഫലിച്ചതില്ലിത-
പ്രയോഗമൊന്നും പ്രമദാവിഭ്രഷയിൽ. മഹർ

പ്രസിദ്ധരാമാംഗലവൈദ്യരും മഹാ-
പ്രയാസമീരോഗചികിത്സയെന്നഹോ!
പ്രവൃത്തിമൂലം വെളിവാക്കി; കർമ്മജ-
പ്രഥമയ്ക്കു മറുപടി 'നഭ്രതിയെന്തുഷ്ടയാ'. മഹി

കിടന്നു കാഴ്ച! 'നരകിച്ചു' തത്ര പെൺ-
കിടാവു; തന്മന്ദിരപഷ്പവാടിയിൽ
കിളിത്താ മുല്ലയുണങ്ങി മിഴ്ന്നുതാ.
കിളിച്ചു വീണ്ടും മഴയാൽ തഴയ്ക്കുവാൻ. മഹനു

ഒരന്തിനേരത്തി ഭാഗ്യഹീനാ-
ര്യസന്ന ഭൂവിച്ചിട്ടു മറ്റൊന്നമ്മമാർ
ഒഴുകിലേ "കേച്ചികു" പോലെ ജീവിതം
നയിച്ചിരുന്നാർ നയനാബ്ധരാശിയിൽ. മഹാ

സുതാസുഖക്കേടിനു ഭേദമപ്പുവു
നിതാന്ത ശുശ്രൂഷണരക്ഷണങ്ങളാൽ
ഹിതാനുകൂലം ഖത! കണ്ടിടായ്ക്കുയാൽ
ഹതാശയത്തോട പരത്ര മേവിനാർ; മഹവ

‘തികഞ്ഞ’ സൗന്ദര്യവിലാസമത്രയും
തകന്നുഹോ! കേവലമസ്ഥിമാത്രയായ്
അകത്തു രോഗാതുരയായ് കിടന്ന ത-
ന്മകൾക്കെഴുതേണ്ട ഭാവിഭയന്നു നോക്കിനാർ. ൧൧൧

ഒടിഞ്ഞുവോ വില്ലുകൾ രണ്ടു, താഴിക-
ക്കുടങ്ങൾ രണ്ടെണ്ണമുണ്ടതു പോയിതോ?
വിടൻ വീശേണ്ട ജയപ്രധാനമാം
കൊടിക്കു കോട്ടം സ്മര! സംഭവിച്ചുവോ? ൧൧൨

വിടന്റെ സാഹ്യത്തിനു നിന്നനഗര! സ-
ങ്കടപ്പെടുന്നെന്തിന്? ഭയം പ്രവൃത്തിയാൽ
ഉടച്ചു നീയിജയശംഖമുനത-
സ്മരമുടസ്ഥനാ പൊങ്ങിവരേണ്ടവേളയിൽ. ൧൧൩

അതില്ല; ശംഖധ്വനി ശക്തിയുക്തമാ-
യിതാ മുഴങ്ങുന്നു മുറയ്ക്കു കേൾക്കുവാൻ
ഗൃഹാങ്കണത്തിൽ; ശുഭദൃഢകാമുത-
പ്രവാഹമാധുർവ്വരീയന്ന രീതിയിൽ. ൧൧൪

പ്രശാന്ത ഗഭീരമരദ മഞ്ജുള-
പ്രണാദവർഷം ശ്രവണോദരങ്ങളിൽ
പ്രവേശനം കൊണ്ടതുപോലെ, കോൾമയിർ-
പ്രകാശമാ രോഗിണി ചാത്തി മേനിയിൽ. ൧൧൫

ഇതെന്തു ശംഖാർവമെന്നു സംഗതി-
ച്ചറിഞ്ഞിടാനായഥ ഗേഹനായകൻ
ഇറങ്ങിവന്നാനിടിനാദമോത്തിടാ
തിരുന്നു” കേട്ടീടിന കേന്ദ്രിപാലവേ. ൧൧൬

“തന്ന മുറത്തു മുഖം പ്രശാന്തമായ്,
ചുവന്ന ശുദ്ധാംബരമതു ചുറ്റി മേൽ,
തുലോം പ്രകാശിച്ചിടുമന്തിപോലെ വ-
ന്നൊരാളുസന്യാസിനി നിപ്പതുണ്ടിതാ!!” **൧൨൫**

ദരം പുരുശ്രീവദനത്തി, ലംബുജോ-
ദരത്തിലന്നം വിലസുന്ന രീതിയിൽ
സ്മൃതർ പ്രകാശത്തൊട്ട മിന്നി, മെരുകുകി-
ങ്കരം പയസ്സിൽ പുലരുന്ന രീതിയിൽ. **൧൨൬**

മുഖേന്ദുവും, യോഗിനിതന്റെ മുഗ്ദ്ധമാം
ഗളാഖ്യകോലാദരവും, വിളിയ്ക്കുവാൻ
മുറയ്ക്കുയത്നീടിന ശാഖവും, സഹോ-
ദരാനുഭാവം വെളിച്ചംകിയാദരാൽ. **൧൨൭**

കഴുത്തിലന്യാദൃശകാന്തി കാളിടും
കനത്ത രുദ്രാക്ഷ വിശുദ്ധമാലകൾ.
കമണ്ഡല ശ്രീകരമായ വാമമാം
കരത്തിലാ യോഗിനി പൂണ്ടുമേവിനാൾ. **൧൨൮**

ഗൃഹാധിനാഥാഗമനത്തിലാദര-
സ്വരോപസംഹാരമൊടവിലാദരാൽ
സഹായദാനാത്മമുദാരമന്ദിരോ-
ദരത്തിലേറീട്ടവളേ വമോതിനാൾ:— **൧൨൯**

“പ്രഭോ! ഭവിക്കട്ടെ! ശുഭം ഭവാനു മേ-
ലവർണ്ണസംഹൃതല പീഠഭൂമിയിൽ
പ്രതിഷ്ഠയ്ക്കൊരുശാല തന്റെയുൽ-
ഗതിയ്ക്കു യാചിച്ചുനടന്നിടുന്നു ഞാൻ. **൧൩൦**

“പ്രസിദ്ധമാം ഭാരതഭൂമഹർഷി സു-
പ്രപാദിതായുസ്തൃതിതൻറെ രീതിയിൽ
പ്രതിഷ്ഠചെയ്തേണിതു, ദീനബാലികാ-
പ്രരക്ഷണത്തിന്നിതു കേരംകുകെൻപ്രഭോ. **൧൩൧**

എനിയ്ക്കെഴും സോദരിയാതുരാശ്രമ-
സ്വരൂപരൂപീകരണപ്രവൃത്തികൾ
എടുത്തു വാഴുന്നിതു ശൈലപീഠഭൂ-
തലത്തിലേക്കെഴുഷധവല്ലിപോലവേ. **൧൩൨**

“വിദഗ്ദ്ധയാണെൻറെ സഗർഭ്യ, സുശുത-
പ്രയോഗശുശ്രൂഷണ ശാസ്ത്രവിദ്യയിൽ;
വിശിഷ്ട വിജ്ഞാനവുമുണ്ടു ബാലികാ-
ചികിത്സത്തങ്ങൾക്കിഹ നിവ്ഹിയ്ക്കുവാൻ **൧൩൩**

“മരുന്നു സഹ്യാഭി, ഘനം വിശുദ്ധമാം
പയസ്സിനെപ്പോലെ നിസ്കർശിതീതിൽ
തരുന്ന, പൂതാനിലനേ വിശാലമാം
നദസ്സുപോലെ വിരളതപമെന്നിയേ. **൧൩൪**

“വിദേശ യന്ത്രങ്ങളിലിട്ടു ഞെക്കിയ-
ല്ലെടുപ്പതീയെഴുഷധസത്തിലൊന്നുമേ;
വിധിപ്രകാരം സകല പ്രയോഗവും
നടത്തിടുന്ന നവ വൈദ്യശാലയിൽ. **൧൩൫**

“വിശിഷ്ടമിസ്ഥാപന;മിന്നിതിൻറെയുത്-
ഗതിയ്ക്കു വേണ്ടും ധനശേഖരത്തിൽ ഞാൻ
വിശുദ്ധസന്യാസമൊടും ശ്രമിച്ചു സ്-
ഞ്ചരിച്ചിടുന്ന ചരിതാത്മചാകുവാൻ. **൧൩൬**

“ഭിവാൻമുതൽ ദീനദയാലുവായിട്ടും
 ഭിഗംബരൻതന്റെ പദ്ത്തിലും ക്രമാൽ
 ഭിവാനിശം യാചനചെയ്തിട്ടുന്നു ഞാൻ,
 ഭവാൻ യഥാശക്തി കൊടുക്ക വല്ലതും.” എൻ

വ് പത്തിലാണ്ടുപ്രള വിസ്മയാനപിതം
 വിനീതനായ് കേട്ടു പറഞ്ഞ താരാൽ
 തപസ്വനിയ്ക്കിത്തരമോതി സാദ്ര,മു-
 ത്തരംഗിതാശാകലമുത്തരം ഗിരം. എ. ന. വു

“മഹാശയേ, മഞ്ജുളമായ ഭാഷയിൽ
 സുമംഗളശിസ്സുരചെയ്തിന്നു ഞാൻ
 മനസ്സിലത്യാദരഭക്തിപൂർവ്കം
 നമസ്കരിക്കുന്നു പദാംബുജങ്ങളിൽ. എൻ

“തപദീയപാദാംബുജപാംസുപാതമീ-
 മദീയഗേഹത്തെ വിശുദ്ധമാക്കുവാൻ
 ഉദീണ്ണസന്ദർഭമുദിച്ചതന്റെ സു-
 പ്രദീപ്തഭാഗ്യോദയപൂർവ്ചിഹ്നമാം. എൻ

“യുവാംഗനാരോഗനിവാരണാർത്ഥമോ
 തവാഗമാഭ്യർത്ഥനിരൂപമാം ശ്രമാം,
 ഭിവാനിശം ഞാനമതാചരിച്ച ഭൂ-
 നിവാസമിപ്പോളിഹ ചെയ്തയാണയേ. എർ

“ഒരാണ്ടുകാലത്തിനിടയ്ക്കു പുത്രിയുൽ-
 ക്കാമയം പൂണ്ടൊരു രോഗശയ്യയിൽ
 കിടപ്പിലാണായതു ലമാതാരാ -
 ശ്രമാം നിനച്ചിടുകിലീയൊരാലയം. എർ

സമത്വനാം 'കൂനിയുടങ്ങി, വൃദ്ധയാം
കുന്ദുകൂനിക്കുണിയാട്ട്' യേവരെ
സമാശ്രയിച്ചേ, നതുകൊണ്ടുതോ! ഫലം
കേരത്തേയില്ലൊരു കുന്നിപോലുമേ? ൧൪൨

പണം വൃഥാ 'തട്ടിയെടുത്തിടുന്നു' നിർ-
ഘ്നതപമേരും ചില വൈദ്യപരഡിതർ,
ഗുണം വരുത്താതെയാഴിച്ചിടുന്നു; നാ-
മുണത്തിലാകാത്തതുതന്നെ ചത്തുതരം. ൧൪൩

പരിഷ്കരിച്ചുള്ള മരുന്നസേവയേ
പുരസ്കരിച്ചുണിനെ പത്രപംക്തിയിൽ
പരസ്യമെന്തൊക്കെ ചിടുന്നി, തെറ്റുഷധം
പരീക്ഷണത്താൽ വിഷമെന്നു കണ്ടിടാം. ൧൪൪

“അനന്തമാരോഗ്യനിരത്ത്മാസിക്-
പ്രവർത്തനം ഹാ! പരമാത്മമന്യഥാ
അടിപ്പെടുക്കാ'നൊരു 'വിദ്യ'യെന്നു നാ-
മറിഞ്ഞിരിപ്പൂ പരമാത്മമാദ്യമേ. ൧൪൫

സമത്വയാണിന്നിഹ ഭേദി ബാലികാ-
ചികിത്സചെയ്യുംവിഷയത്തിലെന്നു ഞാൻ
സഹഷ്നായ് കേട്ടിതു, സത്യമെങ്കിലോ
സമാശ്വസിപ്പിക്കു മദിയപുത്രിയേ. ൧൪൬

“ചികിത്സചെയ്യും, വിചികിത്സവേണ്ടയേ,
ഗുണം ലഭിച്ചിടുകിലോ ധരിത്രിയുടെ
‘ചിരപ്രയത്നം സഫലീകരിച്ചു’, തൽ-
ഗുരുതപമോത്തത്ത്വസഹായമേകിടാം”. ൧൪൭

ഗുഹാധിപൻ 'ഗൌരവഹാസ്യഭാഷയിൽ'
പറഞ്ഞതെല്ലാം വഴിപോലെ ബുദ്ധിയുൽ
ഗ്രഹിച്ച യോഗീശ്വരി; 'ശാന്തമാം രസം-
പതിച്ചുരച്ചാൻ പരുഷതരോക്തികൾ:— ചിന്ത

“ഫലേച്ഛക്രൂടാതെ പരോപകരസൽ-
പഥത്തിലിന്ദ്രാദിശരായ യോഷകൾ
പരിശ്രമിയ്ക്കുന്നു; ധനാജ്ഞാതന്മന-
പ്രവൃത്തിയിൽ സ്വാതന്ത്ര്യമില്ല തെല്ലമേ. ചിന്ത

ഭവാനു, പുത്രിയ്ക്കുഴുമായതാത്തിയാൽ
ഭവാബ്ധിയിൽ താണ ഹൃദയനാഡിയിൽ,
ഭടനപോലേ വലുതായ തോൽവിയിൽ,
ഭവിച്ചുപോയ ജീവതമോ വിചിന്തകൾ. ചിന്ത

“മനുഷ്യനുള്ളോം മരണം തടുക്കുവാൻ
മരണ ധനപരതരികൾക്കുമുഴിയുൽ
മഹാമതേ! കൈവശമില്ല; ധന്യരാ-
മമർത്ത്യരാമോ ബത! മർത്യരാമിവർ? ചിന്ത

“മരണകൊണ്ടെങ്കിലുമേതു രോഗവും
ശമിയ്ക്കു’ മെന്നുണ്ടിഹ ശാസ്ത്രവാണികൾ;
മകൾക്കെഴുതേണ്ടിനവുമത്ര മാറിടാം
ശരിയ്ക്കു; ശാസ്ത്രോക്തിയബലമാകുമോ? ചിന്ത

“പരീക്ഷചെണ്ണാനതിരോഗബാധയാൽ
പരീതയേ; ശാസ്ത്രപദാവലംബനം
മരീചികാനേപഷണമല്ല; സ്വപ്നാ-
സ്ഥിരീകരിച്ചു വിപരീതമാം മതം. ചിന്ത

“യഥാത്ഥമാമാതുരസേവതന്നെയാ-
 ണമോഘമാമീശപരസേവയുഴിയിൽ;
 യജ്ഞ കാലോചിതമായ മാഗ്ഗമാ-
 യിരിപ്പതില്ലിക്കലിതന്റെ വാഴ്ചയിൽ: ഫരൂ

“മകൾക്കു ശുശ്രൂഷണവേലചെയ്യുവാ-
 ന്നവശ്യമങ്ങിന്നനുവാദമേകുകിൽ,
 മതിയ്ക്കു സംതുഷ്ടിവരുത്തിടാ;മിനി-
 ക്കുതിന്നു സംഭാവനവേണ്ട വേറെ മേൽ” ഫരൂ

ഇവണ്ണമോതീടിന ധന്യന്മാരിടം
 വിശുദ്ധയാം ത്യാഗിനിയേ ഗ്രഹാധിപൻ
 വിളക്കിനെപ്പോലെ, ഗദാതുരയ്ക്കുഴം
 മുറിയ്ക്കു കത്തേയ്ക്കു നയിച്ചിതന്തിയിൽ ഫരൂ

കരങ്ങളും പല്ലവതല്ലജങ്ങളും
 സുമങ്ങളും സുന്ദരകോരകങ്ങളും
 കൂടുതലവൈലോരൂ കരിഞ്ഞ പല്ലിയെ-
 ക്കണക്കു ഹാ! രോഗിണി ചാണു കട്ടിലിൽ. ഫരൂ

സഹസ്രപത്രഭൃതി മങ്ങി, ജീവനം
 തുലോം കുറഞ്ഞ, തന്നമസ്തലീലകൾ
 നിലച്ചിരിക്കുന്ന സരസ്സപോലവേ
 ശയിച്ചു ശാന്തോദരി തന്റെ ശയ്യയിൽ. ഫരൂ

നിറംകുറഞ്ഞും നിഖിലാംഗവൈഭവം
 ക്ഷയിച്ചുമയ്യോ! കലമാഞ്ഞുമഞ്ജസാ
 ഗ്രഹത്തിലാപൽ ഗ്രഹണസ്ഥനായിടും
 ശശാങ്കനെപ്പോലെ ശയിച്ചുരോഗിണി. ഫരൂ

അടുത്തുയോഗീശ്വരിചെന്നു, മന്ദമാ
യെടുത്തുകൊണ്ടു, “നോഡിപിടിച്ചു” നോക്കിനാൾ;
കൊടുത്തു തൽസ്തർശ്ശനമുള്ളതും! ഗദം
കൊടുത്തുബാലയ്ക്കൊരു “നേവ്യജീവനെ” എന്നു

അനന്തരം താനവധാനപൂർവ്വം
കഴിച്ചതാം നൽപരിശോധനങ്ങളാൽ
അറിഞ്ഞു രോഗത്തിനെയും “നിദാനവും”
“സേവദോവവും” യോഗനിധോഗശക്തിയാൽ എന്നു

ചികിത്സനാലഞ്ചുദിനം നടത്തി, തൽ-
ഫലം ഗുണഭോക്താക്കൾക്കു കാണുകയാൽ
ചിരംഗദഗ്രസ്തയെയാതൊരാളാ-
ത്തിലേയ്ക്കു സഹ്യാഭിയിൽ മാറ്റിനോക്കുവൻ എന്നു

ഭൂഷിച്ചിരിക്കും ജലവായുയോഗമോ-
ടിടങ്ങി ഭൂമാഗ്നിമിയന്നു മേൽക്കുമേൽ
ഭൂതരോഗാസ്ത്രമേയ്ക്കു പട്ടണാ-
ധിവാസമെങ്ങിനിവാസമെങ്ങുവാൻ? എന്നു

വിദൂരെയ്ക്കു കണ്ടുമുഴുത്തു മോഹവും
വളന്നു ജീവിച്ചിടുമല്ലനമ്മമാർ
“വിശേഷവൃത്താന്ത” മിടയ്ക്കിയ്ക്കുറി
ഞ്ഞിരുന്നു യോഗീശ്വരിതന്റെ കത്തിനാൽ എന്നു

“ഭയപ്പെടേണ്ടെന്നൊരു പലട്ട” മൊക്കയും
“കടന്നുപോയ” നന്ദിനിയെന്നറിഞ്ഞവർ
ഭജിച്ചുവെന്തെ യജ്ഞമേറുമു
ഉൾഴിഞ്ഞു വന്ദിച്ചുവസിച്ചുനാൾക്കുനാൾ. എന്നു

൨൯

മകൾക്കു പൂർവ്വസ്ഥിതിയുടെ പൂർണ്ണമായ്
ലഭിച്ചശേഷം മതിയായൊന്നുമാർ
അടുത്തു ചെല്ലുന്നതിന്നെന്നു വന്നതാ-
മെഴുത്തു കണ്ടായവരത്ര മേവിനാർ.

എന്നു

ഭവാനിയെ സമ്പ്രതിസാവധാനമായ്
വിദഗ്ദ്ധശുശ്രൂഷകിമാർ, സഗർഭ്യകൾ,
ഭയഭരവ്യാധിയിൽ നിന്നു മന്ദമായ്
വിമുക്തയാക്കി പരിരക്ഷണങ്ങളാൽ.

എന്നു

പ്രമർദ്ദനംകൊണ്ടു പതിച്ചുണങ്ങുമാ-
യിരുന്ന പൂവല്ലിപ്പുനസ്ഥജീവിതം
കൃമത്തിലാജ്ജിപ്പതുപോലെ, രക്ഷയാൽ
കൃശാംഗിയോജ്ജ്വലിവാൻ തുടങ്ങിനാൾ.

എന്നു

നിദാലകാലത്തു നിലച്ചു ജീവന-
പ്രവാഹ മെന്നാൽ മഴകൊണ്ടു വേളയിൽ
നിറഞ്ഞിടം നിമ്നഗപോലെ വീണ്ടു-
ന്നുണർച്ചമങ്കയ്ക്കുളവായ് ചികിത്സയാൽ

എന്നു

മുറയ്ക്കു പൂർണ്ണഗ്രഹണം കഴിഞ്ഞു സാ
പ്രമുക്തനാമവിളിപ്പോലെ പെണ്മണി
മുഴുത്ത രോഗം പ്രശമിച്ചു സന്ദര-
പ്രസന്ന ഭാവത്തെ വഹിച്ചു മേനിയിൽ.

എന്നു

ഒഴിച്ചു താഴ്ന്നു മൊട്ടങ്ങിമങ്ങുമാ-
യിരുന്ന ദീപം 'നവനീത' ശക്തിയാൽ
ഒളിപ്രഭാവം കലരുന്നപോലെ പെൺ-
കിടാവണിഞ്ഞു ഗദനശുദ്ധീലകൾ.

എന്നു

ക്ഷപാകരാസ്യക്ഷചലാതുരാശ്രമാ-
ധിവാസ ശാസ്ത്രോക്ത മഹാചികിത്സകൻ.
ക്ഷയജ്വരോന്മാദവിലക്ഷണങ്ങളെ
ക്കളഞ്ഞു നൽകീ നിജ കായശക്തിയേ. ഹൃദയം

അവർക്കു പൂർവ്വസ്മൃതി,യെങ്കിലും, തുലോം
കറഞ്ഞിരുന്നു, നിജ ഭൂതജീവിതം
അകന്നു നില്ക്കും നിഴൽപോലെ മാത്രമേ
തനിക്കുഹോ! തോന്നിയതുളള ബുദ്ധിയിൽ. ഹൃദയം

സ്വപ്നം ജന്മസ്മൃതിപോലെ, വാനെഴും
തന്ത്രസ്തദുദ്യതിപോലെ, ബുദ്ധിയിൽ
കഴിഞ്ഞതേ പറ്റിയവർക്കു് ഒരു പുസ്തക
പ്രകാശ ഭാവത്തിലിരുന്നിതോർമ്മകൾ. ഹൃദയം

ഗളിച്ച പൂർവ്വസ്മൃതിതന്നെ വന്നിടം
തുണഞ്ഞിയാലായതു വിദൂതം ബലാൽ -
ഗദത്തിനാവത്തന ഹേതുവാകുമെ-
ന്നറിഞ്ഞു സന്യാസിനിമാർ സമത്ഥകൾ. ഹൃദയം

“തനിച്ച പൂർവ്വസ്മൃതി വന്നിടംവരെ
ബ്ഭവാനിയോടുകൂടിയൊന്നുമാരുമേ-
കഥിച്ചിടത്തൊന്നൊരു ചട്ടമാത്രം-
ശ്രമത്തിലെല്ലാവരുമാദിച്ചതേ. ഹൃദയം

“സ്വപേദമീയാശ്രമ,മമ്മമാർ തപോ-
തുണപെടും യോഗിനിമാർ;സഗർഭകൾ
തദാശ്രമോപാശ്രയമാർന്ന ചാലികാ-
ജനങ്ങൾ”എന്നൊക്കെ നതാഗിനണിനാൾ. ഹൃദയം

ഗദം ശമിച്ചാത്തശരീരശക്തിയും-
തഭവിച്ച നാൾതൊട്ട ഭവാനിയമ്മയാൾ
ഗതശ്രാമം യോഗിനിമാരിൽ നിന്നും-
ഭൃസിച്ച് ശുശ്രൂഷണ വൈദ്യവിദ്യകൾ ഫൺ

കറച്ചുനാൾകൊണ്ടു കമാരി; രാതുരാം .
ഗനയ്ക്കുശുശ്രൂഷണ ശുദ്ധവൃത്തിയിൽ
“കുടുംബമാർഗ്ഗത്തിൽ നടന്നു” ഗണ്യമാം
വിധത്തിൽവേണ്ടും കശലതപ്രമേണിനാൾ. ഫവർ

ഗുരുക്കളാം യോഗിനിമാർ, വിശിഷ്ടതൽ
ഗുരുതപമേരുന്നൊരു ശിഷ്യവും കൂടാൽ
ഗുരുവുമ്പന്ധത്തൊട്ടു ചേന്നു വാണു, ധീ-
ഗുണങ്ങൾ-ശുദ്ധി-സ്മൃതി-ഭക്തി-പോലവേ. ഫവർ

തെങ്ങിയാലാശ്രമജോലി, നിത്യമൊ-
ട്ടുതെഴും കാന്തവനാനന്തരങ്ങളിൽ
കാരോതരം പച്ചമരുന്നു നേർക്കു ക-
ണ്ടറിഞ്ഞു മാതാക്കളിൽനിന്നു മങ്കയാൾ ഫവർ

ഒരന്തിനേരത്തിനടുത്തു മൂവരും
ത്രിസന്ധ്യകൾക്കൊപ്പമനപ്പുറംഗിയിൽ
തിരിച്ചു മന്ദാ പതിവിൻ പടിക്കു വാർ
പെരുന്നതാം പ്രാപ്തവനത്തിലെത്തിനാർ. ഫവർ

പ്രവാളമാം അംഗുലികൊണ്ടു തങ്ങളിൽ
പ്രിയം പെരുന്നംഗനമാരൊരാൽ
വിളിച്ചു സുസ്വാഗതമോതിനാർ പിക്-
സപരത്തിനാലരൂഷധ ചാരുവല്ലികൾ. ഫവർ

അന്നന്യസാധാരണ കാന്തികോലമാ-
വനത്തിലുള്ള തുളസിയായ കാഴ്ചകൾ
അനന്തസന്തോഷമവർഷ കൂട്ടികൾ
ക്കനേകചിത്രങ്ങൾ കണക്കുനൽകിമേൽ. ഫവു

ചത്തത്തു കാലെങ്ങിനെയോ, കിടന്നുഴ-
ന്നിടുന്ന തത്തമ്മയെ മറു തത്തകൾ
ചലിച്ചു ശുശ്രൂഷകൾ ചെയ്തവതാനോ-
ഹരാക്ഷിയേ മാത്രജനങ്ങൾ കാട്ടിനാർ. ഫവു

ഉലഞ്ഞു ബന്ധിച്ചൊരുപാദപത്തിനു-
ള്ളപേക്ഷയാൽ വീണൊരു ബാലവല്ലിയേ
ഉദീർണ്ണരാഗത്തൊടു കൈകൊടുത്തു, മേ-
ലുയർത്തിടുന്നങ്ങിതു രണ്ടു വള്ളികൾ. ഫവു

പ്രചണ്ഡവാതപ്രഹരങ്ങളേൽക്കയാൽ
പതിച്ചുപൂവല്ലികളെ കിടത്തുവാൻ
പ്രകൃത്യാദാരാബ മൃതപഥേരിടും
തൃണസ്മരൽ ശയ്യകളത്ര നൽകിനാർ ഫവു

വളന്ന് കാലത്തൊരു വള്ളിപോലുമേ,
യണിഞ്ഞിടുന്നില്ലതുകൊണ്ടുമൊട്ടുകൾ,
വളഞ്ഞു വാടിക്കരിയാതെ, പൂക്കളും
ഫലങ്ങളും നിപ്പതുകണ്ടു കാണികൾ. ഫവു

ഇവണ്ണമീമൂവർ, തമാല നീലമാം
വനത്തിൽ, വാനിൽ നിരവോണതാരകൾ
ഇണങ്ങിയൊന്നിച്ചു ചരിച്ചിടുന്നതാം
വിധത്തിലനിൽക്കു പതക്കെ നീങ്ങിനാർ. ഫവു

വിശേഷമാം കാഴ്ചകൾ കണ്ടു, ദിവ്യമാം-
ഗുണംപെരും പച്ചമരുന്നു കൈകളിൽ
പറിച്ചെടുത്തും, 'പതിവിൽ കുറേ കവി-
ഞ്ഞ'കത്തു കാട്ടിൽ കയറീടിനാരവർ. ഫൻഫ

അടുത്ത മിത്രക്ഷതി, ദീന'വി'ഭ്രമ-
പ്രലാപരക്താംബരലക്ഷണങ്ങളാൽ
അരണ്യഭാഗഭ്രമവല്ലിമാലകൾ-
ക്കിടയ്ക്കു കാണായിതവക്കു നോക്കിയാൽ. ഫൻഫ

തിരിച്ചുപോകുന്നതിനുമുമ്പിന്നുവേ
ചരിച്ചതാം കാട്ടിലടുക്കെയാളുകൾ
ഉറച്ച സംഭാഷണശബ്ദമസ്ഫുട-
സപരത്തിലെന്തോ? ബത! കേട്ടു നാരിമാർ. ഫൻഫ

അടുത്തമാത്രയ്ക്കു മ ശോണിതാങ്കിതാം-
ശുക്ലന ബന്ധിച്ചു കിടത്തി മൂന്നുപേർ
ഒരുഗ്രഭീനാർത്തവിലാപയുക്തനേ
വഹിച്ചുകൊണ്ടാവനഭൂവിലെത്തിനാർ. ഫൻഫ

മഹേന്ദ്രമാരെപ്പരമരൂപങ്ങളുപോ-
തമേതുവായുള്ളിലുദിച്ച തുഷ്ണിയാൽ
മനുഷ്യഭാരത്തെയിറക്കിനിന്നു; കൈ-
വണങ്ങിയോതീ പരിവാഹകാധിപൻ:— ഫൻഫ

“വനത്തിൽ യോഗീശപരിമാർ വസിച്ചതാ-
യറിഞ്ഞിരിക്കുന്നിതു ഞങ്ങൾ; അമ്മമാർ,
വരേണ്യരാം നിങ്ങൾ—അവർക്കു തുല്യരാ-
യിരുന്നിടത്തു വദനാബ്ജകാന്തിയാൽ. ഫൻഫ

“സ്വബോധമില്ലാതെ നവീനശോണിതാ-
ഭിഷിക്തനായംബരബലശയ്യയിൽ
കിടക്കുമിസ്സുനരരൂപനായിട്ടും
യുവാവു ഞങ്ങൾക്കിഹ ചേന്ന് നായകൻ. ഫൻ

സമീപസ്ഫുട്യാദിവനാന്തരങ്ങളിൽ
കടന്നുവന്നു മൃഗയാപ്രസക്തിയാൽ,
സമുദ്ധതൻ വ്യാഘ്രപരാക്രമോൽക്കട
പ്രമർദ്ദനത്താലടിപെട്ട ഭൂമിയിൽ. ഫൻ

“വനേചരന്മാരുടെ വാക്കിൽനിന്നുമീ-
വനത്തിലേകാതുരശാലയുള്ളതായ്;
വഴിയ്ക്കു റിഞ്ഞീവഴി വന്നു നിങ്ങളേ
വഴിയ്ക്കുതാ കണ്ടുവശായി സാമ്പ്രതാ. ഫൻ

“കനിഞ്ഞു തൽക്കാലചിക്രിത വല്ലഭം
നടത്തിയാൽ, നാഗരികോത്തുപത്രിയിൽ’
എടുത്തുകൊണ്ടുവെട്ടു ഞങ്ങൾ പോയിട്ടു-
മടുത്തനാൾതന്നെ മഹാക്ഷതാർത്തനേ.” ൨.൦൦

പ്രധാനയോഗീശ്ചരിതന്റെ സമ്മത-
പ്രകാരമാവ്യാഘ്രഭലീകൃതാംഗനേ
വഹിച്ചുകൊണ്ടായവരൊക്കെയാതുരാ-
ശ്രമത്തിലും, രാത്രിയിരുണ്ടു,മെത്തിനാർ. ൨൦൧

ക്ഷണം മഹാവ്യാഘ്രനഖോഗ്രശല്യവി-
ക്ഷതാംഗനായ്, ബോധവിഹീനനായ് തുലോം,
ക്ഷയിച്ചിരിക്കുന്ന യുവാവു, സംഭൃത-
ക്ഷമാനപിതം ശോധിതനായശങ്കിതം. ൨൦൨

സുബോധമുണ്ടായി വരാമൊരിക്കലി-
യുവാവിനല്ലാതെ, ചികിത്സചെയ്യുകിൽ
സുഖപ്പെടാവുന്ന നിലയ്ക്കു കണ്ടതി-
ല്ലവസ്ഥ യോഗീശ്വരിമാർ പരീക്ഷയാൽ. ൨൦൩

അവനു ശുശ്രൂഷണവേലചെയ്യുവാ-
നതത്ര ശീലിച്ചുവരും ഭവാനിയേ
അപശ്വനിർദ്ദേശവുമനുഷ്ടയ്ക്കും
കൊടുത്തു യോഗീശ്വരിമാരിരുത്തിനാർ. ൨൦൪

മരുന്നമഷീരവുമല്ലമല്ലമായ്
കൊടുത്തു; കോരവായ് കഴുകിത്തുടച്ചു മേൽ
വരിഞ്ഞു ബന്ധിച്ചു; ഭവാനി ഭീനനാം
യുവാവിനേക്കമ്പിളികൊണ്ടു മുടിനാർ. ൨൦൫

മുഖത്തുമാത്രം തുണിയിട്ടുമുടി-
തവന്റെയശ്വാസവികാരചേഷ്ടകൾ
മറയ്ക്കു സൂക്ഷിച്ചുപധാനമാടു ചേർ-
ന്നിരുന്നു നിന്നിട ഭവാനിയമ്മയാൾ. ൨൦൬

ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു തരുണന്റെയെന്നാ
തിരിഞ്ഞുനേക്കിത്തരളായതാക്ഷിയാൾ
ഇരിക്കവേ, തന്റെ മനോരഥം ക്രമാൽ
തിരിച്ചു പൂർവ്വം തിരാജപാതയിൽ. ൨൦൭

ആശ്രമത്തിനകലേസ്സരച്ചതരമയേ
ഹമ്യതലമാൻ താ-
നാശ്രയിച്ചു പിതൃമാതൃമാതൃലജനങ്ങ-
ളേ മഹിതകരുതുകാൽ,

നന്ന

ആ ശ്രമേതരവിനോദജീവിതമിയന്ന..

താം സ്തൂതി മനസ്സില;-

ന്നാശ്രയാശനടവിയ്ക്കുകത്തുപടിയുണ്ട-

വിച്ചു പരമത്തുതം!!

൨൦൮

ഒന്നിന്നൊന്നു തുടരെ,പ്പതിച്ചു പതുവൃഷ്ടി-

കൊണ്ടു കുളർമുല്ലയിൽ

പൂക്കൾപോലെ, നിജപൂർവ്വജീവിത പരങ്ങ-

ളാം സ്തൂതികൾ മേൽക്കുമേൽ

വന്നുകൂടി വന്നിതയ്ക്കു തന്റെ മനതാരി-

ലർക്കണണയുന്നവാ-

റന്തിവാനിലിടത്, ഞ്ഞിയെത്തിടുമുധുക്കൾ-

പോലെ, ശതകോടികൾ.

൨൦൯

ബാല്യകാലവിഹൃതിയ്ക്കു ബന്ധുരസുബന്ധു-

രത്നകലബാലികാ-

വൃന്ദസുന്ദർഭജാനു ബന്ധുരസമോടു-

മങ്കണതലങ്ങളിൽ

സഞ്ചരിച്ചു വിരമിച്ചു വീണ്ടുമവരൊത്തു

ഹാ! ഭൂവി രമിച്ചുകൊ-

ണ്ടാത്തതുഷ്ടിയൊടു വാണതും നിജമനസ്സി-

ലാശു നിഴലിച്ചതേ.

൨൧൦

ക്രൂട്ടകാരുമൊരുമിച്ചുകൂടിയണിക്കു .

മക്കളർമനോഹര .

ക്രൂട്ട മോടിയിലണിഞ്ഞു കൂരിരുളൊളിച്ചി-

ട്ടും കുടിലവേണിയിൽ

൩൭

കൂട്ടുവാൻ “കേസുമഞ്ജരി” രചന ചെയ്തു
കുഞ്ജസദനങ്ങളിൽ
പാട്ടുപാടി നിവസിച്ചതാം സമൃത്തി പരിസംഹൃ-
രിച്ചു പരമപ്പൊഴേ. ൨൧൧

തങ്കരത്നഖചിതങ്ങളായ നവമോതി-
രങ്ങളുണി ചേർന്നതാം
തങ്കരത്തിലഥ തങ്കരേഖ തടവുന്ന
പുസ്തകമെടുത്തതും
മങ്കമാരുമൊരുമിച്ചു മംഗലകലാപ-
യത്തിനു ഗമിച്ചതും
തങ്കരരക്കകമശങ്കമോർമ്മകളിലങ്ക-
രിച്ചു ഗത സങ്കടം. ൨൧൨

വാർഷികോത്സവ സഭാപ്രവേശവുമനന്ത-
രം സരസകാമുകാ-
ലോകവും, സുമുഖഭാവമേന്തുമവനെത്ത-
നിച്ചു സുമവാടിയിൽ
കണ്ടുമുട്ടിയതുമോത്തു—മാന്വിഴി തിരിഞ്ഞു
നോക്കി—തരസാ ക്ഷത-
വ്യാകുലൻ രുചിരകോമളാക്ഷികൾ തുറന്നു
ബോധരൂപി തുകിനാൻ. ൨൧൩

തട്ടി ദൃഷ്ടികളവർഷ—നേർക്കു യുവതിയ്ക്കു
തന്റെ മൃദമാനസ-
ത്തട്ടിലത്തരുണനാണു പൂവ് സഖിയെന്ന
തത്പ ശകലോദയം

നവു

വെട്ടിമിന്നി വെളിവായി; തന്റെ കടിലപ്ര-

യോഗ ഫലസൃഷ്ടിയാ-

ക്ഷിപ്രമാന്വിതനെന്നു ചോദയമധുനാ യു-

വാവിനമതേവിധം.

൨൧൪

ശോഭയേറിയ ഭവാനിയേ പ്രഭുകുമാര-

നേരെ വലുതാം മനു-

ക്ഷോഭമോടുമിഹ കണ്ടു; താനൊരു കിനാവി-

ലെന്നു നിരൂപിയ്ക്കുവാൻ

ഹാ! ഭയന്നു; തരസാ മഹേള നവജീവ-

ചയ്തുവഴി വന്നതാം

പ്രാവേപ്രതിന പാശശാന്തിയൊടു സാത്വ-

നോക്കിയരുളീടിനാൾ:—

൨൧൫

“ആതുരാശ്രമമിതൊട്ടുമേ ഖത! ഭയപ്പെ-

ടേണ്ട, തവ ദാസി ഞാ-

നേതുമത്ര പരിചയ്ക്കു ചെല്ലുതിനു ധാത്രി-

യാണരിക ധാത്രിയിൽ;

വാ തുറന്നിടുക; പാൽ കുടിച്ചിടുക;”യെന്ന

തുമൊഴികൾ തുകിനാൾ

കാതുരളിലുമകം കളുത്തുവരുമാറ

കുമുദധോഷിണി.

൨൧൬

തുവിടാതെ തുണകൊണ്ടു തൊട്ടവൾ കൊടുത്തു

പാൽ; അതതാത്രയ്ക്കുമാം

നാവിൽ വീണഥ നനച്ചു തൊണ്ടയെ; നതാംഗി

വീണ്ടുമതു നൾകിനാൾ;

ന.ൻ

കേവലം കെടുവതിന്നു കത്തിയെരിയുന്ന-
തായ തിരിപോലവേ
ജീവനേറാമൊരുണർച്ചയപ്പൊഴുളവായി-
തപ്പുരുഷനോതിനാൻ:—

൨൧൭

“മദ്യമാംസമദനപ്രസക്തമതിയായി
മാനുഷസമർഹമാം
വിദ്യയൊന്നുമറിയാതെ, യിന്ദ്രിയവിഹാര-
ഭാസ്യപരിഹാസ്യരിൽ
അഭിപ്രീതീയത വഹിച്ചു പൈതൃകധനങ്ങൾ-
ളാകെയതിനീചമാം
ഏദിനോദവിഷയത്തിനായ് ബലികഴിച്ചു-
പോയി, കലികൊൾകയാൽ.

൨൧൮

“നല്ല നാഗരിക നാരിമാരുടെ നവീന-
യെഴുവനഗുണങ്ങളാം
പല്ലവങ്ങളെയഹംകരിച്ചു നടക്കൊണ്ടു
കൂട്ടരൊട്ടു നാൾക്കുനോൾ
മല്ലടിച്ചലമഹംകരിച്ചിതവരെയ്ക്കു
ശാപശിതശസ്ത്രമൊ-
ന്നല്ലയോ? കടുവയായി വന്നു കടുവാ പി-
ളൻ കടിയിട്ടതും.

൨൧൯

“ധന്യരാകിയ വധുജനങ്ങളിലനേക
മാളുകളെയംഗഭൂ-
ജന്യമാടി വിജയിച്ചു കേവലമധന്യ-
രാകിയ മഹാശാൻ

൪൦

കന്യായം വേതിയേ ചതിച്ചു ബത! കാമു-
കൻറ നിലയിൽ—പദം
വിന്യസിച്ചിതു വിവേകമറു പല പാപ-
പങ്കിലപഥങ്ങളിൽ.

൨൨൦

“ഹംസഗാമിനികളായിട്ടും തരുണിമാക്കെ -
ഴും ഹൃദയശുദ്ധിയെ-
ലാംസനം മടി വെടിഞ്ഞു ചെയ്തു; മധുരപാന-
മത്സരപരീക്ഷയിൽ
ശംസനേടി; മൃഗയാപ്രസക്തിയൊടു ഞാന-
നേകവിധമാം മഹാ-
ഹിംസ ചെയ്തിതു; വരുത്തുമേ ഭരിതവൃത്തി
ഭർമ്മരണമുഴിയിൽ.”

൨൨൧

മേലൊരക്ഷരമുരപ്പതിന്നു കഴിയാത്ത -
മാതിരി തളർന്നിത-
മ്മേദരക്ഷതശരീരജിഹ്വ; മിഴി രണ്ടു
മുലംഗതി പൂണ്ടുതേ;
മേനിയാശു ‘മരവിച്ചു’ മേഘമലരിച്ചൊ-
രിഞ്ഞിതതി വൃഷ്ടി;യി-
മ്മേദിനീ മുഖമസഹ്യഭാര പരിമുക്ത-
മായ പരിലസിച്ചുതേ.

൨൨൨

അതി ഭുഷണെങ്കിലുവെൻറയന്ത്യമാം,
ഗതി കണ്ടു സ്വന്തുതി വേണി ഭക്തിയാൽ
സ്തുതിചെയ്തു ദൈവമവനാത്മശാന്തിയാം
ഭൂതിയെ തെളിച്ചു വഴിപോലെ കാട്ടുവാൻ. ൨൨൩

രൂപ

നേരേ യോഗിനിമാരറിഞ്ഞു ചരമോ-

ഭന്തേ; മുറയ്ക്കാതെ-

പോരേ നിന്നൊരു കൂട്ടുകാർ മുതലരീ-

രം വാങ്ങി വാങ്ങിയിനാർ;

പോരേ, പ്രസ്തുത സംഭവം പ്രതിഭിന-

പ്രസ്താവനാപ്രാല്പസ-

“ത്താരേശ” ഭിഡപത്രപക്ഷേപിയിലടി

പ്പിച്ചുൻ വെടിപ്പായവർ.

൨൨൪

പിറേറന്നാളെഴുത്തു തന്റെ പതിവാ-

‘താരേശ’ പത്രത്തിനോ-

ടൊപ്പം കിട്ടി ഭവാനിതന്റെ ജനനി-

യ്ക്കാവത്തയും, പത്രിയാൾ

ആരോഗ്യപരമായൊരു പൂർണ്ണതയോ-

പൂർവ്വസ്ഥിതിയായിത്ത-

ന്നാ പൂർണ്ണതയെത്തേറിയതും, പതിയോ-

ടിക്കാഴ്ചയോടുകൂടിയതും:-

൨൨൫

രണ്ടുപേരുമൊരുമിച്ചു മറ്റു മണിമക്ക-

ളൊത്തു തരസാ പുറ-

പ്പെട്ടു, മനസ്സുതൃപ്തി തുല്യമതിവേഗ-

മോടുമൊരു വണ്ടിയിൽ;

കണ്ടു യോഗിനികളേ; തദീയപദപങ്ക-

ജ്ഞാതാൽ നമസ്കരി-

ച്ചിട്ടനല്ലെ മേലോരോരോട്ടു വാങ്ങി

വണ്ണമ വണങ്ങിനാർ.

൨൨൬

൪൨

“വന്നു സമ്പ്രതി ഫലം തപസ്വിനികളായ
നിങ്ങളുടെ നിസ്തുല-
ത്യാഗപൂർവ്വകപരിശ്രമത്തിന; തിന്നൊത്ത-
വണ്ണമൊരു രീതിയിൽ
ഇന്നു സമ്പ്രതി ഫലം തരുന്നതിനശക്ത-
രാണിരിക്ക ഞങ്ങൾ” ഉ-
ത്പാദിനം ഭൂതമനുജനാവിനയഭക്തി-
പൂർവ്വമവരോതിനാർ.

൨൨൭

ഭാസുരാശയ ഭവാനിയമ്മ ഭയഭക്തി-
യോടഥ ഗുരുക്കളേ
ക്കൈവര്യങ്ങൾ യഥാഭാവിതം:—ഗുരുമാജ-
ശീതളകളോടുകൂടി:—
“ഭാഗ്യവന്തന ചാതമാമന്റെ ഗുരുഭൂതർ
നാങ്ങൾ വലുതാം മനു-
ജേശതീണ്ണന ച നിഷ്കവേളി നിതരാം സ-
ഹൃദ്യ തു കുറച്ചുനാൾ;

൨൨൮

“ഭാവിയാർക്കു പറയാമെന്നിരിക്ക ഭവനത്തി-
ലും പ്രയത്നം തുലോ-
മിയൊരാളും; മതി, കലാതരകളായ
സോദരികളേ സദാ
സേവചെയ്തുപരി, രണ്ടു യോഗിനികളാക-
മ്മകളെ ചാത്രയാ-
ച്ചാത്ത പാത്ര പരമഭൃന്ദസിപ്പതിന്നു മാത്ര-
മാണെന്തെ പാഞ്ഞിരും.”

൨൨൯

൪൩

മകളുടെ ലാലാപോലെ, മേലാതാസ്ത്രീ-
യുവജനപരിരക്ഷയ്ക്കുള്ള താമാശ്രമത്തിൽ
മരുവിട്ടവതിനായി സ്മരണ നൽകി; യോഗീ-
ശ്വരരികളൊടുമെല്ലാമത്ര മാതാപിതാക്കൾ:- ൨൩൦

“അതികഠിനനാദത്തിൽപ്പൊട്ടിപ്പുതിയ, ദർ-
ശ്യതീമുഖമണയാതേ കാത്തുനിന്നിപ്പോളോ;
പ്രതിഫലമതിന്നിന്നിപ്പെൻ കിടയോവരക്കു-
ള്ളതിവിപുലകുടുംബശ്രീധനാശം തരുന്നൂ” ൨൩൧

അന്നതോട്ടിഹ ഭവാനി കാവിയണിമുണ്ട

ണിഞ്ഞമലമാം തപോ-

വൃത്തി, നിഷ്പപടമാം മനസ്സാദാദീക-

രിച്ചു, ഭിക്ഷുസംപ്രതി

രോഗബാധിതകളായിവന്ന യുവതീജ-

നങ്ങളുടെ സേവചെയ്-

യ്ക്കാശ്രമത്തിലവശിഷ്ടജീവിതമഖണ്ഡ

ഭക്തിയൊടു പോക്കിനാൾ.

൨൩൨

സംപൂർണ്ണം .

